

ротей бѣше въ Търново и веднага лично му прѣдадохъ важното писмо. На слѣдующитѣ празнични дни скоро прѣдстоеше да бѣде ржкоположенъ за вратчански епископъ, за което съобщихъ на Ив. Спасова, въ отговоръ на писмото му, и го сърадувахъ съ епископството на достойния му синъ. Слѣдъ ржкоположението на Доротея за вратчански епископъ, когато отидохъ да го поздравя за това, той почна да ми благодари:

— Направили сте ми една услуга безъ да знайте; писали сте на баща ми въ Цариградъ за вѣрността на прѣдстоящото ми ржкоположение; отъ *залисъ* азъ нѣмахъ време да му отговоря на писмото; и той като получилъ вашето писмо веднага приелъ и подписахъ полицитѣ ми, инакъ щѣлъ да ги върне, и азъ щѣхъ да имамъ голѣми неприятности и отлагания на ржкоположението ми.

Не искахъ да злоупотребижъ съ тая интимность на новия епископъ къмъ мене, съ когото втори пѣтъ тогава се виждахъ, и да го питамъ за паричната сума на полицитѣ му; но отъ самата осторожность на баща му въ подписването имъ, оставаше да се разбира и значителността ѝ.

Слѣдъ ржкоположението на Доротея за св. вратчански епископъ, който и веднага заминъ за епархията си, редъ идеше и за ржкоположението на Илариона Стояновича Михайловски, който въ края на 1855, или въ началото на 1856, — това добръ не помня, бѣше дошелъ въ търновската митрополия при Неофита и заемаше вакантната длѣжность *протосингелъ*¹⁾.

Всичко изглеждаше на единъ установенъ компромисъ, основанъ, било на дадени обѣщания, било на частни интереси, между

мата си парочни пратеници, които сж имали тѣзи професии, подъ названието *саини*. Такъвъ човѣкъ, по расказитѣ на стари хора, вѣрнѣе само съ една пѣтническа тоежка и съ звѣиче привързано на единия кракъ, звѣитението на което да обажда минаването на този неприкосновенъ считанъ пѣтникъ, съ деинощно вървение, е отивалъ отъ Търново за Цариградъ и се е връщалъ обратно за една седмица най-много, по прѣкъ пѣтъ прѣзъ гори и полета, пѣтъ извѣстенъ само на тия по професии *саини*. Съ такива саини сж си служили търговскитѣ центрове въ България. Обикновенната търговска кореспонденция както и паричната посилка ставаше съ случайни пѣтници или пѣтнующи постоянни *кираджии*. Последниятъ остана и до сега се споменува въ Търново *Сяби кираджията*, съ неговото едноседмично периодическо кираджуване съ конетѣ си до Свищовъ и обратно. По-сетнѣ тая служба изпълняваше Рачу кираджията. Такива трудни бѣхъ съобщенията въ ония врѣмена.

¹⁾ Въ това си качество, архимандритъ Иларионъ, въ врѣмето борбата на Търновци съ митрополита Неофита, неговия прякъ началникъ, която трая двѣ години (1856 — 57) и се свърши съ изгонването на Неофита, служи въ търновската митрополия, и, слѣдъ това отиде, въ Цариградъ, гдѣто на 1858 биде ржкоположенъ въ патриаршията на епископски чинъ съ титлата Макариополски. Като